

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej (19.)
w dniu 5 lipca 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Informacja Ministerstwa Obrony Narodowej o realizacji budżetu MON w 2015 roku.

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jarosław Rusiecki)

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Dzień dobry państwu, witam państwa bardzo serdecznie na posiedzeniu senackiej Komisji Obrony Narodowej.

Przedmiotem naszego dzisiejszego komisyjnego zebrania jest wysłuchanie informacji o realizacji budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej w 2015 r.

Chciałbym na wstępie bardzo serdecznie powitać zaproszonych gości, którzy reprezentują Ministerstwo Obrony Narodowej. Chciał na dzisiejsze spotkanie przybyć pan minister Grabski, ale obowiązki związane z organizacją szczytu NATO mu to uniemożliwiły; telefonował do mnie i prosił o usprawiedliwienie jego nieobecności.

Jest z nami najważniejsza osoba w Ministerstwie Obrony Narodowej, która czuwa nad przebiegiem realizacji strony wydatkowej i dochodowej części 29 budżetu państwa odnoszącej się do obrony narodowej. Chciałbym powitać pana generała Sławomira Pączka, dyrektora Departamentu Budżetowego Ministerstwa Obrony Narodowej.

Witam serdecznie, Panie Generale.

Witam pana pułkownika Krzysztofa Zielińskiego, zastępcę szefa Zarządu Planowania Rzeczowego Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, oddział P-8. Bardzo serdecznie witam pana Mateusza Mroza, prezesa Agencji Mienia Wojskowego, który przybył wraz z panią dyrektorem Emilią Kaliną. Witam pana pułkownika Dariusza Milczarka, szefa Oddziału Realizacji Budżetu w Departamencie Budżetu. Witam serdecznie pana pułkownika Wojciecha Mogielnickiego, zastępcę szefa Oddziału Wsparcia, Analiz i Sprawozdawczości w Inspektoracie Uzbrojenia. Witam serdecznie panią minister, witam państwa senatorów, witam wszystkich państwa.

Nie przedłużając już tych wstępów – pędzimy z jednego posiedzenia komisji na drugie – chciałbym oddać głos panu generałowi.

Bardzo proszę, Panie Generale, o przedstawienie informacji. Chcę tylko przypomnieć, że w stosownym czasie pan generał przekazał korespondencyjnie materiały państwu senatorom. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek:

Dziękuję bardzo.

Tytułem skrótowego wyjaśnienia, w odniesieniu do obszernej informacji, jaką przesłaliśmy szanownej komisji, chciałbym przytoczyć kilka faktów budżetowych – od planu finansowego budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej do stanu jego realizacji.

Jeśli chodzi o plan wydatków, to został on ukształtowany na podstawie ustawy o przebudowie i modernizacji według formuły 1.95% PKB roku przedplanowego. Wydatki wyniosły 33 miliardy zł plus wydatki na sfinansowanie zobowiązań wynikających z zakupu samolotu F-16, czyli razem 38,4 miliarda zł, co stanowiło 2,27% produktu krajowego brutto. Proszę o kolejny slajd.

Plan dochodów ministerstwa zwiększono o 86 milionów zł, a jego realizacja wyniosła 222 miliony zł. Plan wydatków zmniejszono w trakcie realizacji, to znaczy, w ramach nowelizacji, bo przed nowelizacją były blokady, o kwotę 209,068 tysięcy zł, z tego wydatki bieżące związane ze świadczeniami emerytalnymi o kwotę 113,9 miliona zł oraz wydatki majątkowe o kwotę 95 milionów zł. Proszę o kolejny slajd.

Plan wydatków po nowelizacji przedstawia się tak, jak tu widać na slajdzie. Jeśli chodzi o kwotę, to wynosi ona 37,8 miliarda zł. Ministerstwo Obrony Narodowej w ramach nowelizacji budżetu... Zostało to zmniejszone wyłącznie o takie kwoty, jakie minister obrony narodowej zablokował w drodze własnych decyzji, czyli nowelizacja nie spowodowała zmniejszenia wydatków z innych powodów budżetowych. Proszę o kolejny slajd.

Realizacja budżetu. Wykonaliśmy budżet na poziomie 98% w kwocie 37,1 miliarda zł, co w praktyce stanowi 2,21% PKB. Proszę o kolejny slajd.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to ich udział, również określony ustawowo, rośnie z roku na rok. W roku 2013 było to 22%, a w roku 2015, nawet bez wydatków na pokrycie zobowiązań wynikających z pozyskania F-16, było to 23,3%, a łącznie – 34,4%. Proszę o kolejny slajd.

W układzie ekonomicznym budżetu zrealizowaliśmy dotacje na poziomie 100%. Jeśli chodzi o świadczenia na rzecz osób fizycznych – prawie 100%. Wydatki bieżące, wydatki majątkowe, które są związane ze skomplikowanymi procedurami zamówień, zrealizowaliśmy na poziomie prawie 95%. Proszę dalej.

W zakresie wydatków, które są ujęte w kategorii tak zwanych wydatków prorozwojowych, czy takich, które nie są wydatkami sztywnymi w sensie ekonomicznym, realizowaliśmy cztery centralne plany rzeczowe. Plan modernizacji technicznej został zrealizowany w 94%, plan zakupu środków materiałowych – prawie 100%, centralny

plan inwestycji budowlanych – również prawie 100%, plan inwestycji budowlanych realizowany w ramach programu inwestycji sojuszniczych NATO – 100%. Średnio 95,3% w zakresie wszystkich centralnych planów rzeczowych. Proszę o kolejny slajd.

Realizujemy Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych RP. Przychody z funduszu zgromadzone na rachunku funduszu wyniosły 121,9 miliona zł w trakcie roku. Zrealizowano kasowo 68,8% – 102,9 miliona zł – co spowodowało, że stan środków na koniec 2015 r. wyniósł 183 miliony zł. Środki z funduszu modernizacji są w głównej mierze przeznaczone na zakupy dla wojsk specjalnych.

Realizowaliśmy misje pokojowe. Wydatki na misje są to wydatki dodatkowe związane z należnościami osobowymi żołnierzy i pracowników przebywających w rejonie misji, a także z doposażeniem. Wydatki te w 2015 r. wyniosły 84,7 miliona zł.

Jeśli chodzi o inne części, w których realizowaliśmy wydatki obronne, to na transport na utrzymanie linii kolejowych wydano 18,9 miliona zł. Gospodarka, czyli moce produkcyjne, to wydatki rządu 87,2 miliona zł. Wydatki w części dotyczącej województw... pozostałe na program przygotowania obronnego... W części „Nauka” na prace badawczo-rozwojowe – 174,1 miliona zł. To są wydatki realizowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Kwota ta rośnie, w tym roku mamy tu wyższą kwotę niż... W przyszłym roku również znacząco wzrosną wydatki na prace rozwojowe w dziedzinie obronności. Proszę o kolejny slajd.

Krótkie podsumowanie. W 2015 r. zasilanie w środki budżetowe było zgodne z zapotrzebowaniem Ministerstwa Obrony Narodowej. Nie mieliśmy żadnych problemów, jeśli chodzi o pozyskiwanie środków na konta Ministerstwa Obrony Narodowej. Plan dochodów został zrealizowany na poziomie 102%, realizacja planu wydatków średnio wyniosła 98%, nie wydano kwoty 773,9 miliona zł, co głównie jest związane z niezakończeniem negocjacji, niepodpisaniem umowy na zakup śmigłowca wielozadaniowego. Kwota niewydatkowana z tego tytułu to 698 milionów zł.

Zadania zrealizowane w ramach centralnych planów rzeczowych ukierunkowane na zabezpieczenie szkolenia wojsk własnych oraz sojuszniczych były realizowane zgodnie z zapotrzebowaniem jednostek wojskowych na poziomie oczekiwanym również przez sojuszników. Przeciętne zatrudnienie żołnierzy zawodowych wyniosło 95,2 tysiąca, co stanowi 95% stanu planowanego. Ze służby odeszło 4 tysiące 582 żołnierzy i jest to liczba wyższa w stosunku do roku 2013. Przeciętne zatrudnienie pracowników wojska to 43 tysiące, a stan planowany to 45,2 tysiąca. W ubiegłym roku w pełni sfinansowano zadania związane z udziałem polskich jednostek w misjach pokojowych. W pełni zabezpieczyliśmy, w ramach posiadanych środków, proces szkolenia pododdziałów.

Wnioski z realizacji. Mocne strony to, po pierwsze, realizacja budżetu na poziomie 98% mimo dużej kwoty... Oczywiście ambicją resortu jest wykonanie budżetu na poziomie 100%. Po drugie, dobre ukompletowanie zapasów materiałowych, oprócz środków bojowych, które są wyzwaniem z wielu powodów, nie tylko finansowych, ale też ze względu na możliwości produkcyjne zakładów

zbrojeniowych. Pozostałe zapasy typu paliwo, umundurowanie, żywność, leki są na wysokim poziomie, bliskim zaspokojenia 100% potrzeb. Po trzecie, właściwy poziom zabezpieczenia szkoleń, o czym wspominałem.

Słabe strony to między innymi wzrastający stan liczbowy i wartościowy należności. W przypadku dużego budżetu powstają należności stanowiące dochody budżetowe; właściwie 90% nieściągniętych należności Ministerstwa Obrony Narodowej w tej chwili znajduje się, że tak powiem, w procedurach sądowych, więc nie mamy wielkiego wpływu na to, żeby przyspieszyć ściągalskość tych należności.

Duża liczba wniosków o zmiany w budżecie to jest nasza wewnętrzna bolączka. Mamy wielu dysponentów, prawie 100 budżetów, Wojsko Polskie jest w całym państwie, w różnych jednostkach, więc zmian w budżecie jest sporo. Mamy też pododdziały poza granicami kraju. Pracujemy nad tym, aby ten system był bardziej efektywny w bieżącym i przyszłych latach.

Panie Przewodniczący, uprzejmie informuję, że skończyłem. Jesteśmy gotowi do udzielenia odpowiedzi na każde państwa pytanie. Dziękuję.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo dziękuję, Panie Generale, za tę informację. Jak patrzę na wcześniejsze sprawozdania, to widzę, że tu jest więcej komentarzy, za co bardzo dziękuję.

Otwieram, Szanowni Państwo, dyskusję.

Kto z państwa chciałby skierować pytanie do pana generała czy do naszych gości?

Proszę bardzo, pan przewodniczący Grubski.

Senator Maciej Grubski:

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowny Panie Generale! Szanowni Państwo!

Misje poza granicami państwa – spoglądałem na komputer i to delikatnie mignęło. Jakie to były kwoty? Jeżeli chodzi o obecną sytuację, czyli o wysłanie do Iraku niedużego kontyngentu, chyba 160 osób czy coś w tych granicach, to jakie to będą koszty?

Chciałbym zaznaczyć, że oczywiście – trochę niejako wbrew swojej grupie politycznej – popieram oczywiście ten... bo uważam, że Polacy powinni uczestniczyć w walce z ISIS. Jakie będą koszty udziału dwóch F-16 i tego kontyngentu rozpoznawczego składającego się bodajże ze 160 żołnierzy?

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo proszę, Panie Generale.

Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek:

Dziękuję bardzo.

Jeśli chodzi o koszt kontyngentu lotniczego, to tej chwili szacowane wydatki na ten cel są w granicach 35 milio-

nów zł, ale obejmie to tylko pierwszą fazę funkcjonowania kontyngentu. Podejrzewam, że kontyngent będzie funkcjonował dłużej i że te wydatki będą rosły.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Na pół roku.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo proszę, kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Skoro nie ma zgłoszeń, to pozwolę sobie udzielić głosu i dwa szczegółowe pytania skierować do pana generała. Mianowicie w informacji na stronie 14 odnoszącej się do wzmocnienia w 2015 r. systemu uposażeń dla grup szeregowych, podoficerów, oficerów... Pod drugim myślnikiem jest informacja, że podwyższono również stawki dodatku służbowego dla żołnierzy pełniących służbę w jednostce komandosów, w jednostce wojsk morskich „Formoza”, w jednostce wojsk specjalnych „Agat” i w jednostce „Nil”. Zabrakło mi tu jednej ważnej jednostki: czy o GROM wspomniano? To jest jedno pytanie.

Drugie pytanie. Chodzi, Panie Generale, o uszczegółowienie informacji związanej ze wspomnianymi przez pana odszkodowaniami. Mianowicie prosiłbym o poszerzenie informacji dotyczącej zerwania umowy ze spółką Separator Service: czego ona dotyczyła i jakie były przyczyny. To jest na stronie 20.

Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek:

Panie Przewodniczący!

Odpowiadam na pytanie pierwsze. Jeśli chodzi o jednostki specjalne inne niż GROM, to ich wnioski dotyczyły właśnie tego, żeby dodatki specjalne, służbowe były na takim poziomie jak w przypadku GROM...

(Przewodniczący Jarosław Rusiecki: No właśnie.)

Dostosowanie do sytuacji, jaką ma GROM. One nie są dokładnie takie same, ale został zrobiony znaczny krok w przypadku do tych jednostek. W każdym razie GROM w żaden sposób nie został pominięty.

(Przewodniczący Jarosław Rusiecki: Podczas naszych wizytacji zgłaszany był taki problem dotyczący żołnierzy z jednostek specjalnych innych niż GROM. Bardzo dziękuję.)

Jeśli chodzi o firmę Separator, to oprócz tych informacji, które są przekazane w dokumencie, jaki przedłożyłem, nie jestem w stanie niczego więcej powiedzieć. Możemy przedstawić odpowiedź na piśmie, Panie Przewodniczący, jeśli jest taka potrzeba, bo to jest specjalistyczna informacja.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

To bardzo proszę o pisemną odpowiedź na pytanie, czy w pewnym sensie nie zakłóciło to...

(Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek: Jasne.)

Pan przewodniczący Grubski.

Bardzo proszę.

Senator Maciej Grubski:

Szanowny Panie Generale!

Trzydzieści kilka milionów, nie pamiętam dokładnie, jaka to była kwota... Chodzi o obsługę linii kolejowych. Czy to są remonty, czy to jest bieżąca... Bo to bardzo duża kwota jak na taką obsługę bezpośrednią.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo proszę

Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek:

To jest nieduża kwota, Panie Senatorze – sieci kolejowe w Polsce są rozległe i część tych sieci jest wskazana w ramach planu potrzeb Wojska Polskiego do wykorzystania. My damy środki na utrzymanie tych sieci, ale trudno mi powiedzieć, czy fundusze są kierowane na remonty, na odnowienie czy na... Sieci kolejowe mają spełniać pewne standardy sprawności, jakich wojsko wymaga.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To są też sieci, łączniki z jednostką. Wszystko, co jest potrzebne, żeby jednostka wojskowa mogła wykorzystać sieć kolejową przy rozwinięciu mobilizacyjnym.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Są też rampy do załadowywania, do rozładowywania, które nie znajdują się we właściwości Ministerstwa Obrony Narodowej, tylko należą do kolei państwowych.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo proszę, pan senator Rybicki.

Senator Sławomir Rybicki:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Generale, ja chciałbym zadać dość szczegółowe pytanie o finansowanie budowy korwety Gawron, bo ta budowa ciągnie się już wiele lat. Czy w bieżącym roku nastąpiło pełne wykonanie finansowania? Jakie są plany na przyszłość, jeżeli chodzi o finansowanie tego przedsięwzięcia?

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Pączek:

Jeśli chodzi o finansowanie tego przedsięwzięcia, to budżet na to zadanie jest zrealizowany w dziewięćdziesięciu paru procentach, tak że do sfinansowania ostatniego etapu budowy... Niewiele środków pozostało do przekazania, to są jakieś, powiedzmy, procenty całej wartości projektu. A jeśli chodzi o realizację i zakończenie budowy, to mamy informacje, że ten okres, ten termin się przedłuży. Wiąże się to oczywiście z karami umownymi, ale nie jestem w stanie dzisiaj powiedzieć, chyba że Inspektorat Uzbrojenia mnie wesprze...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No właśnie nie ma...

(*Senator Sławomir Rybicki*: To ja poproszę o informację na piśmie. Dobrze?)

Jasne.

(*Senator Sławomir Rybicki*: Dziękuję bardzo.)

(*Brak nagrania*)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Czy macie państwo jeszcze jakieś pytania do pana generała i współpracowników?

Bardzo proszę pan senator Grubski.

Senator Maciej Grubski:

Pytanie. Był bardzo duży wzrost dochodów. Przewidywany wzrost był na poziomie chyba 60 milionów. A bodajże 222 miliony... Z czego to wynika?

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Proszę bardzo, pan pułkownik Milczarek.

Szef Oddziału Realizacji Budżetu w Departamencie Budżetowym w Ministerstwie Obrony Narodowej Dariusz Milczarek:

Szanowni Państwo!

Na etapie nowelizacji ustawy budżetowej plan dochodów budżetowych resortu został zwiększony, tak jak prezentowaliśmy, o kwotę około ponad 100 milionów zł. Miało to związek z tym, że na etapie realizacji uzyskaliśmy dodatkowe odpisy od, jeśli dobrze pamiętam, Agencji Mienia Wojskowego z tytułu rozłożonej na raty nieodprowadzonej w latach ubiegłych nadwyżki środków, która, zgodnie z interpretacją Najwyższej Izby Kontroli, powinna zostać odprowadzona do budżetu państwa. W drodze decyzji ministra obrony narodowej zostało to rozłożone na raty i te raty agencja spłacała. To wpłynęło na wyższy, niż było to planowane, poziom osiągniętych dochodów. Dziękuję.

Przewodniczący Jarosław Rusiecki:

Bardzo dziękuję.

Kto z państwa ma jeszcze pytanie?

Ta informacja nie jest informacją dotyczącą całości... związanej z uchwaleniem nowego budżetu. Dzisiaj wysłuchujemy tylko informacji.

Chciałbym serdecznie podziękować panu generałowi, dyrektorowi Departamentu Budżetowego za przedstawioną informację, udzielone odpowiedzi na pytania i obecność wśród nas. Wszystkim państwu również dziękuję.

Szanowni Państwo, chciałbym poinformować i zasygnalizować, że w najbliższym czasie czekają nas dwa posiedzenia komisji: najpierw 19 lipca w południe spotkamy się w celu wysłuchania informacji dotyczącej realizacji szczytu NATO – jesteśmy przed tym wielkim wydarzeniem. Chcę powiedzieć, że chyba każdy z nas interesujący się bezpieczeństwem Polski, pokojem wolnego świata... Ja osobiście też przeżywam to wydarzenie. To kolejny milowy krok w historii Polski, przejście do nowego czasu. Wspólnie z komisją spraw zagranicznych i z szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego będziemy się w tej sprawie spotykali. Tego samego dnia o 16.30 będzie posiedzenie dotyczące akcesji Czarnogóry do Paktu Północnoatlantyckiego.

(*Głos z sali*: Razem z komisją spraw zagranicznych.)

Tak, razem z komisją spraw zagranicznych.

Szanowni Państwo, chciałbym zachęcić, zwrócić uwagę na... Warto spojrzeć na Facebooka i na informacje, jakie docierają z Ministerstwa Obrony Narodowej, bo w ramach szczytu NATO, który będzie się odbywał w piątek i sobotę na Stadionie Narodowym, w największych miastach w Polsce, tam, gdzie są garnizony Wojska Polskiego, Ministerstwo Obrony Narodowej wraz z administracją państwową organizuje dni NATO czy święto NATO. I jak patrzę na państwa parlamentarzystów, państwa senatorów, to... Będzie w Białymstoku, będzie tu w Warszawie, będzie w Gdańsku, będzie w Lublinie, będzie we Wrocławiu, będzie w Łodzi, u mnie, w moim okręgu w Kielcach też. W każdym większym ośrodku Ministerstwo Obrony Narodowej i Siły Zbrojne RP przygotowują wiele atrakcji, pokazów, żeby zainteresować polskich obywateli, za co obecnym tutaj panu generałowi i panom oficerom bardzo serdecznie dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 26*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii